

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

PLAN. PREPARE. ACT

Australian Government

Queensland Government

TMSG
TOWNSVILLE MULTICULTURAL SUPPORT GROUP INC.

TOWNSVILLE
LOCAL DISASTER
MANAGEMENT GROUP

Ngonda a gbi

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara ti tene ngonda a gbi.

Ti tene ngonda a gbi ayeke kota wa so si alingbi ti sara:

- ayeke mo loro mingi
- ayeke si na tango so lo ye
- ayeke ga kpale.

Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo. Na tapande, wa ake gbi mo.

Ti tene mo ba ngonda a gbi mo lingbi ti duti wala mo lingbi ti goue.

Ti tene ngonda a gbi ye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene ngonda a gbi?

Ti tene ngonda a gbi si mo yeke na da aye ti da ti mo ayeke buba.

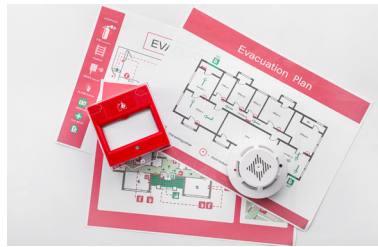

Ti tene ngonda a gbi aye ti da ti mo ayeke buba, ba tene aye ti ya ti da.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene ngonda a gbi:

Za na mo a ye ti seni so mo lingbi ti mu ni hio.

Mo na sewa ti mo ala duti pre na ala ayenka nye la ala lingbi ti sara ti tene ngonda a gbi.

Wara limbeti so ayeke bata aye ti mo wala assurance so si ayeke mu na mo lege ti wara aye ti ya ti da ti mo.

A yeke nzoni ala lingbi ti ma Fonono ti ABC wala Singa-le ti yenka tene ti ngonda a gbi.

Fa yongoro pere nga na a kete keke so ayeke nduru na da ti mo.

Limbeti so wala assurance ayeke pata so mo futa na ndokua ti tene nbini ye ti shoni a si.

PLAN. PREPARE. ACT.

Kota ngu nzapa na kota pupu

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara ti tene kota ngu nzapa na kota pupu a si.

Kota ngu nzapa na kota pupu ayeke kpale so alingbi ti sara:

Ngangu a pupu.

Kota bekpa asungba.

A kota ngu-nzapa.

Kota ngu nzapa na kota pupu ayeke ga kpale. Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo.

Ti tene mo ba kota ngu nzapa na kota pupu mo lingbi ti duti na ya ti da zoska ti tene kota ngu so na pupu so hunzi.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene kota ngu nzapa na kota pupu a si?

Ti tene kota ngu nzapa na kota pupu aye ti da ti mo ayeke buba.

Ti tene kota ngu nzapa na kota pupu aye ti da ti mo ayeke buba, ba tene aye ti ya ti da.

Ti tene kota ngu nzapa na kota pupu a si aye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene kota ngu nzapa na kota pupu a si:

Za na mo a ye ti seni so mo lingbi ti mu ni hio.

Mo na sewa ti mo ala duti pre na ala ayenka nye la ala lingbi ti sara ti tene kota ngu nzapa na kota pupu a si.

Wara limbeti so ayeke bata aye ti mo wala assurance so si ayeke mu na mo lege ti wara aye ti ya ti da ti mo.

A yeke nzoni ala lingbi ti ma Fonono ti ABC wala Singa-le ti yenka tene ti kota ngu nzapa na kota pupu.

Sara ti tene da ti mo nga na zaradaa ti mo aduti nzoni.

Limbeti so wala assurance ayeke pata so mo futa na ndokua ti tene nbini ye ti shoni a si.

PLAN. PREPARE. ACT.

Yengingo ti sese

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara ti tene kpale ti yengingo ti sese a si.

Yengingo ti sese ayeke tango so si sese ayeke yengere.

Yengingo ti sese ayeke si na tango so lo ye, ayeke yengere ngango lingue or kete, me ayeke sala kpale.

Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo. Na tapande, a nbni ye alingbi ti tii na ndo ti mo.

Ti tene yengingo ti sese so a si ye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene yengingo ti sese a si?

Ti tene yengingo ti sese a si aye ti da ti mo ayeke buba.

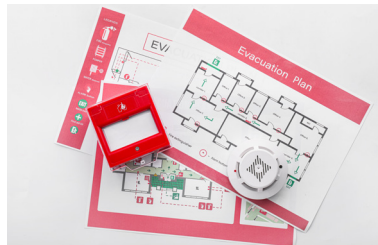

Ti tene yengingo ti sese a si aye ti da ti mo ayeke buba, ba tene aye ti ya ti da.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene yengingo ti sese a si:

Za na mo a ye ti seni so mo lingbi ti mu ni hio.

Mo na sewa ti mo ala duti pre na ala ayenka nye la ala lingbi ti sara ti tene yengingo ti sese a si.

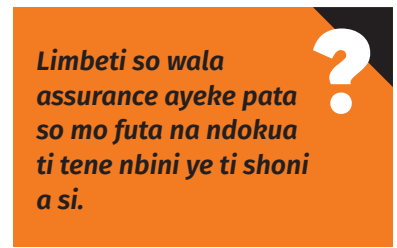
Wara limbeti so ayeke bata aye ti mo wala assurance so si ayeke mu na mo lege ti wara aye ti ya ti da ti mo.

A yeke nzoni ala lingbi ti ma Fonono ti ABC wala Singa-le ti yenka tene ti yengingo ti sese a si.

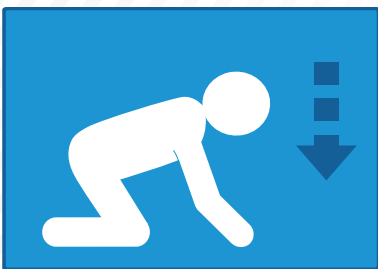

Sara ti tene aye ti ya ti da ti mo a tii na ndo ti mo pepe.

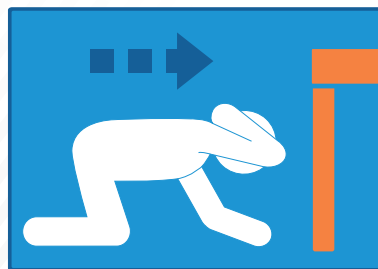

Limbeti so wala assurance ayeke pata so mo futa na ndokua ti tene nbini ye ti shoni a si.

Na tango so si yengingo ti sese si mo yenga nye la si mo lingbi ti sara:

ATII!

HONDE TERE!

MO KU SI!

PLAN. PREPARE. ACT.

Kota ngu-nzapa

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara ti tene ti kota ngu-nzapa apika.

Kota ngu-nzapa ayeke tango so si ngu ayeke mu sese kue na fadi mo yeke wara lege ti tene mo gue na gigi pepe.

Kota ngu-nzapa ayeke si na tango so lo ye, ayeke ga yeke wala hio, me ayeke sala kpale.

Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo. Na tapande, mo lingbi ti tii na ya ti ngu na ngu na fadi ngu ayeke amu mo.

Ti tene kota ngu-nzapa apika kpe na kutu kutu na tango so pepe.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene kota ngu-nzapa apika?

Ti tene kota ngu-nzapa apika ye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo. Ti tene kota ngu-nzapa apika aye ti da ti mo ayeke buba.

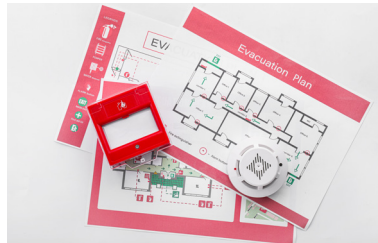

Ti tene kota ngu-nzapa apika aye ti da ti mo ayeke buba, ba tene aye ti ya ti da.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene kota ngu-nzapa apika:

Za na mo a ye ti seni so mo lingbi ti mu ni hio.

Mo na sewa ti mo ala duti pre na ala ayenka nye la ala lingbi ti sara ti tene kota ngu-nzapa apika.

Wara limbeti so ayeke bata aye ti mo wala assurance so si ayeke mu na mo lege ti wara aye ti ya ti da ti mo.

Sara ti tene da ti mo nga na zaradaa ti mo aduti nzoni.

Zia aye ti mo na ya ti da ti mo na nduzu.

Limbeti so wala assurance ayeke pata so mo futa na ndokua ti tene nbini ye ti shoni a si.

A yeke nzoni ala lingbi ti ma Fonono ti ABC wala Singa-le ti yenka tene ti kota ngu-nzapa ayeke pika.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ngangu Ngoi

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara ti tene ti ngangu ngoi.

Ngangu ngoi alingbi ti sara:

Ngangu a pupu.

Kota bekpa asungba.

Kota de.

Ngangu ngoi ayeke si na tango so lo ye.

Ngangu ngoi ayeke kpale. Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo.

Ti tene ngangu ngoi a si ye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene ngangu ngoi a si?

Ti tene ngangu angoi aye ti da ti mo ayeke buba.

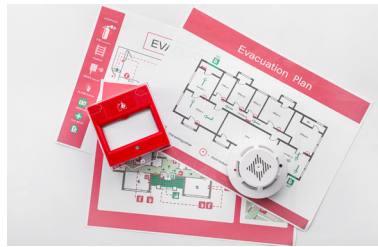

Ti tene ngangu ngoi a si aye ti da ti mo ayeke buba, ba tene aye ti ya ti da.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene ngangu ngoi a si:

Za na mo a ye ti seni so mo lingbi ti mu ni hio.

Mo na sewa ti mo ala duti pre na ala ayenka nye la ala lingbi ti sara ti tene ngangu ngoi a si.

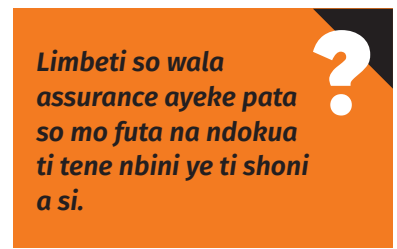
Wara limbeti so ayeke bata aye ti mo wala assurance so si ayeke mu na mo lege ti wara aye ti ya ti da ti mo.

A yeke nzoni ala lingbi ti ma Fonono ti ABC wala Singa-le ti yenka tene ti ngangu ngoi a si.

Sara ti tene da ti mo nga na zaradaa ti mo aduti nzoni.

Limbeti so wala assurance ayeke pata so mo futa na ndokua ti tene nbini ye ti shoni a si.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ndo-wa

Limbeti so ayeke fa tene na ndo ti nye la e lingbi ti sara na tango ti ndo-wa.

Ndo-wa ayeke:

- Ayeke ndo wa so si aduti lango ota wala a lango mingi.

Ndo-wa ayeke si na tango ti la na a nze ti - Kakawuka na Fulundigi

Ndo-wa ayeke ga kpale. Kpale afa ke ye ti shoni ayeke wara mo.

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara mo na a sewa ti mo.

PLAN. PREPARE. ACT.

Ala inga gne si ala lingbi ti sala naKota lumbar so?

Nye la si ayeke pasee ti tene ndo-wa a si?

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara a bebee nga na maseka.

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara a kota azo.

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara a azo so ayeke nzoni seni pepe ba tene a azo so ayeke na ngekundu wala asthme.

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara a azo so ayeke sara kua na gigi.

Ti tene ndo-wa a si aye ti shoni ayeke wara a nyama ba tene a nyao nga na a mbo.

Zi le ti mo ti tene mo yenga nye la si mo lingbi ti sara ti tene ndo-wa a si:

Nyon lakue a litiri ti ngu 2 wala 3, mem ti tene nzara ti ngu asara mo pepe.

Za ti nyon sanba, nyon a zinge ye, ba tene dutee wala kafe.

Tara ti te denko kobe, ba tongana salade na le ti keke. Za ti tene mo te nego kobe so si ayeke sara tere ti mo aza na si fade mo yeke tuko ngu-tere mingi.

Mo za amolengue, na a kangba wala a nyama na ndo ti kutu kutu so a loti pepe.

Za ti tene mo goue na gigi na lango so la asou mingi na tongo ti (11am-3pm).

Zi wahurungo pup wala ventilateur nga na denko ndo wala climatisation na ya ti da ti tene dani ade, wala mo na nbini ndo na ya ti denko ndo.

PLAN. PREPARE. ACT.

Watch the Are You Disaster Ready? video

Ti yenga sango mingi ala gue na gbandasango: disaster.townsville.qld.gov.au

A yeke so si a Govoroma ti Australian na ti Queensland ayeke mo ye so,
na bango ndou ti a Govoroma ala fa ke akere ti ye so alingbi ti ka nzoni fadi pepe.